

KINNITATUD

Kooli pidaja Õppekeskus Intellekt OÜ nr 2206/K 15.06.2022 Raissa Baženova juhatuse liige

Kooskõlastatud

Õppenõukogu protokoll nr 8 18.05.2022

Nõukogu protokoll nr 4 19.05.2022

Õpilasesinduse protokoll nr 6 20.05.2022

ERAKOOLI INTELLEKT ÕPPEKAVA

SISUKORD

1. Üldsätted	2
2. Õppe- ja kasvatusesmärgid	3
2.1. Erakooli Intellekt põhiülesanne	4
2.2. Õppekava pädevused	4
2.3. Erakooli Intellekt põhimõtted	6
3. Erakooli Intellekt tunnijaotusplaan klassiti	8
4. Läbivad teemad ja lõiming	10
5. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise Põhimõtted	22
6. Õppe ja kasvatus korraldus	24
6.1. Õppekeskkond	24
6.2. Õppimise käsitlus	25
6.3. Õppekorraldus	26
6.4. Kasvatuse käsitlus	30
7. Loovtöö korraldamise põhimõtted	32
8. Hindamise korraldus	38
9. Õpilaste ja lastevanemate teavitamine ja nõustamise korraldus	39
10. Haridusliku erivajadusega õpilaste õppekorralduse ja juhendamise põhimõtted	40
11. Karjääriteenuste korraldus	46
12. Õpetaja töökava koostamise põhimõtted	46
13. Kooli õppekava koostamise alused, uuendamise ja täiendamise kord	48

ERAKOOLI INTELLEKT ÕPPEKAVA

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Erakooli Intellekt õppekava on koostatud Vabariigi Valitsuse 06.01.2011.a määruse nr 1, Põhikooli riikliku õppekava alusel ning see on Erakooli Intellekt õppe- ja kasvatustöö alusdokument.

1.2. Erakooli Intellekt õppekava koosneb ühest osast: põhikooli õppekava.

1.3. Erakooli Intellekt õppekava terviktekst on kättesaadav kooli veebilehel.

1.4. Õpetaja koostab Erakooli Intellekt õppekava üldosa ja ainekava alusel igal õppeaastal töökava kõikidele klassidele, kus ta õpetab.

1.5. Erakooli Intellekt õppekavas on põhikooli üldosa ning põhikooli kohustuslike ja valikaine õppeainete ainekavad.

Ainekavad on koondatud ainevaldkonniti. Õppekava koosneb üldosast ja lisadest.

Põhikooli kooliastmed on: 1) I kooliaste – 1.–3. klass; 2) II kooliaste – 4.–6. klass; 3) III kooliaste – 7.–9. klass.

1.6. Ainekavades esitatakse astmeti:

- ainevaldkonna pädevus;
- üldpädevuste kujundamine;
- lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega;
- läbivate teemade käsitlemine;
- aine õppe- ja kasvatuseesmärgid.

Ainekavades esitatakse klassiti:

- õppesisu ja õpitulemused;
- hindamise põhimõtted ja kriteeriumid sh kujundav hindamine;
- õppetegevused;
- füüsiline õpikeskkond;
- diferentseerimise süsteem.

Põhiväärtused ja eripära

Iga lapse arengut - kool aitab koostöös koduga lapsel selgusele jõuda oma võimetes ja huvides, toetab loovat ja pühendunud tegevust, peab oluliseks töökust ja püüdlikkust;

Isamaalisust - austada oma maad, kodu, perekonda, keelt, kultuuri ja traditsioone;

Inimväärikust - kõlbelisi tõekspidamisi ja käitumist vastavalt headele tavadele, võrdset kohtlemist, ausust, endast ja teistest lugupidamist

Sallivust - eelarvamuste vaba suhtumist erisustesse, kaasinimeste märkamist ja toetamist;

Meeskonnatööd - valmisolekut anda endast parim, oskust kuulata ja arvestada teiste arvamusel, olla vastutustundlik;

Tervislikku eluviisi - füüsilist aktiivsust, tervist tugevdavat elustiili;

Keskkonnahoidu - teadlikku ja vastutustundlikku suhtumist elukeskkonda. Kooli väärtused loovad aluse ühiseks tegutsemiseks ja eesmärkide saavutamiseks. Väärtused kirjeldavad, mida me väärtustame ja kuidas me seda teeme.

2. ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID

Erakoolil Intellekt on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, töös ja avalikus elus.

Erakoolis Intellekt on õpetuse ja kasvatusel põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

Erakooli Intellekt ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovad eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

Erakool Intellekt toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

Erakool Intellekt aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.

Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

Erakool Intellekt seisab eesti keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

2.1. Erakooli Intellekt põhiülesanne

Erakooli Intellekt põhiülesanne on aidata kujuneda isiksusel, kes tuleb toime oma elu ja tööga, arendab ennast ja aitab kaasa ühiskonna arengule, määratleb end oma rahva liikmena, kodanikuna Euroopa ja maailma tuleviku eest, kes:

- peab lugu kodust ja perekonnast,

- peab lugu enesest ja kaasinimestest, oma ja teiste rahvaste kultuurist,
- armastab maad, kus elab
- järgib õigusnorme ja demokraatia põhimõtteid,
- lähtub üldinimlikest kõlbelistest arusaamadest, hindab ilu ja headust,
- hoiab loodust, elab ja tegutseb keskkonda säästes
- mõtleb kriitiliselt, loovalt ja loogiliselt,
- oskab oma tegevust eesmärgistada, kavandada ja hinnata,
- suudab valida, otsustada ja vastutust kanda,
- suudab hankida ja kasutada infot,
- oskab ja mõistab vajadust teha tööd, on valmis koostööks,
- mõistab teadmiste ja pidevõppe tähtsust, oskab õppida,
- osaleda projektides.

2.2. Õppekava pädevused

1. Erakooli Intellekt õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.

2. Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

Üldpädevused on: Üldpädevused kujundatakse põhikoolis kõigi õppeainete, koolivälise tegevuse ning koolitöötajate isikliku eeskuju kaudu.

Koolis kujundatavad üldpädevused on:

kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid; oskus väärtustada oma kooli pikka ajalugu ja traditsioone;

sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada ühiskondlikku mitmekesisust,

religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel; enesemäaratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;

õpipädevus – planeerida õppimist ja oma aega ning seda plaani järgida; suutlikkus õppida individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; kasutada õpitud erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varem õpitu ja päriseluga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;

suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka põhikooli lõpus vähemalt kahes võõrkeeles, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili;

väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi; matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; ohte ja nende vältimist; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;

ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmäärke, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske;

digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemi lahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja

väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus; suutlikkus ja tahe oma teadmises tutvustada ka kaasõpilastele.

Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna.

Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.

Erakooli Intellekt õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:

1. keel ja kirjandus;
2. võõrkeeled;
3. matemaatika;
4. loodusained;
5. sotsiaalsained;
6. kunstained;
7. tehnoloogia;
8. kehaline kasvatus.
9. Ainekavades esitatakse nii kooliastmete õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel või osaoskuseti. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele sõnalist tagasisidet.

2.3. Erakool Intellekt järgib oma töös riikliku õppekava põhimõtteid:

Kõigi õpilaste arendamine

Õppekava taotleb kõikide õpilaste arengut, nii iga õpilase võimekuse, kalduvuste ja huvide kui ka terve klassi arvestamist. Õppeülesanded kavandatakse nii, et nad nõuaksid pingutust, kuid arvestaksid jõukohasust.

Õppija aktiivsus ja vastutus

Õppekava rõhutab õppija aktiivsust, vastutamist oma tegevuse eest.

See eeldab selgusele jõudmist oma võimetes ja kalduvustes, enesearendamist, oma õppimise mõtestamist ja eesmärgistamist.

Õpilasi suunatakse oma tegevust jälgima ja sealtkaudu oma õppimist kavandama, õpitulemusi hindama, tehtud vigu analüüsima ja parandama, probleeme nägema ja püstitama, valima ja otsustama, kujundama isikupärast õpistiili.

Tasakaalustatus ja integratiivsus

Erakooli Intellekt õppekava on koostatud nii, et hõlmatud oleksid kõik tähtsad eluvaldkonnad.

Õpetuse sisu valikul arvestatakse rahvuskultuuri, Euroopa ja maailma kultuuri, õppija

kogemusi, igapäevast toimetulekut ja tulevikuvajadusi ning teoreetilise ja praktilise tegevuse tasakaalu. Peetakse silmas ka klassi- ja koolivälise tegevuse võimalusi, sest olulise osa oma päevast veedavad õpilased väljaspool kooli.

Aga samuti arvestatakse järgmisi põhimõtteid:

Humanism ja demokraatia

Humanistlikud ning demokraatlikud suhted koolis on oluline eeldus, et kujuneks ja säiliks demokraatlik ühiskond, kus austatakse inimest ja seadust. Koolis õpitakse tundma käibivaid seadusi, norme ja reegleid, mõistma nende tähtsust ja tähendust.

Omavahelistes suhtes väärtustatakse teineteise suhtes sallivust ning vägivallast hoidumist.

Kujundatakse koostöösuhteid, õpitakse märkima ja mõistma kaaslaste erivajadusi.

Isamaalisus ja rahvusvahelisus

Erakooli Intellekt õppekava väärtustab nii eesti rahvusteadvust, kultuuri ja traditsioone, Eesti riigi kui ka Eestis elavate teiste rahvuste identiteedipüüdlusi ja omakultuuri viljelemist, Eesti avatust Euroopasse ja maailma: rahvusvahelist suhtlust, kultuurivahetust, olemist ühena maailma rahvastest, kõikide rahvaste kultuuri ja eripära, õigust olla omamoodi.

Orienteeritus probleemide lahendusele

Erakooli Intellekt õppekava arvestab, et õpilased hakkavad elama ja toimima muutavas maailmas, kus peab suutma probleeme näha ja lahendada, iseseisvalt valida ning otsustada.

Kasutatakse õppemeetodeid, mis nõuavad probleemi püstitamist ja lahendamist (projektid, rollimängud jms.), mitme lahendiga õppeülesandeid, erinevaid õppetöö vorme, õppematerjale, mis pakuvad erinevaid seisukohti ja hüpoteese, mitmeid tõlgendusi, isegi vasturääkivusi.

Õppekava avatus

Kooli õppekava kokkulepete kõrval on tähtsad kokkulepped õpilaste ja õpetajate vahel, lastevanematega, tööandjaga jne. Õppekava on avatud ka nendele muutustele, mida toob kaasa aeg.

Võrdne võimalus hariduse omandamiseks

Erakooli Intellekt õppekava tagab õpilastele võimalused üleminekuks ühest klassist teise, ühest koolist teise. Igaühel peab olema võimalus saada haridust vastavalt oma võimetele. Õppekorralduses ja õppesisu valikul arvestatakse rahvuslikke, piirkondlikke, vanuselisi, soolisi ja individuaalseid iseärasusi.

3. ERAKOOLI INTELLEKT TUNNIJAOTUSPLAAN KLASSITI

I kooliastme tunnijaotusplaani

Õppeaine nimetus	I kl.	II kl.	III kl.
-------------------------	--------------	---------------	----------------

Vene keel	6	6	7
Eesti keel	2	3	3
Inglise keel	1	1	1
Inimeseõpetus	-	1	1
Loodusõpetus	1	1	1
Matemaatika	3	3	4
Muusika	2	2	2
Kunst	2	1	1t – esimene poolaasta 2t– teine poolaasta
Tööõpetus	1	2	2t – esimene poolaasta 1t – teine poolaasta
Kehaline kasvatus	2	3	3
Kokku	20	23	25

II kooliastme tunnijaotusplaan

Õppeaine nimetus	IV kl.	V kl.	VI kl.
Vene keel	5	3	3
Kirjandus	0	2	2
Eesti keel	3	4	5
Inglise keel	3	4	3
Loodusõpetus	2	2	3
Inimeseõpetus	-	1	1
Matemaatika	4	4	5
Ajalugu	-	1	2
Ühiskonnaõpetus	-	-	1

Muusika	2	1	1
Kunst	1	1	1
Tööõpetus- käsitöö	2	2	1
Kehaline kasvatus	3	3	2
Kokku	25	28	30

III kooliastme tunnijaotusplaan

Õppeaine nimetus	VII kl.	VIII kl.	IX kl.
Vene keel	2	2	2
Kirjandus	2	2	2
Eesti keel	4	4	4
Inglise keel	3	3	3
Loodusõpetus	2	-	-
Geograafia	1	2	2
Bioloogia	1	2	2
Keemia	-	2	2
Füüsika	-	2	2
Inimeseõpetus	1	1	-
Matemaatika	5	4	4
Ajalugu	2	2	2
Ühiskonnaõpetus	-	-	2
Muusika	1	1	1
Kunst	1	1	1
Tööõpetus- käsitöö	2	2	1
Kehaline kasvatus	2	2	2

Lisaaaine (loovtöö alused)	1	-	-
Kokku	30	32	32

4. LÄBIVAD TEEMAD JA LÕIMING

Läbivate teemade nimistu vastab „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 14 lõikes 3 esitatud kohustuslike läbivate teemade nimistule. Kool ei ole läbivate teemade nimistu esitamisel rakendanud „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 15 lõikes 5 antud volitusnormi, mis lubab muuta läbivate teemade nimistut.

4.1. Läbivad teemad

4.1.1. Läbivad teemad on järgmised:

- elukestev õpe ja karjääri planeerimine;
- keskkond ja jätkusuutlik areng;
- kodanikualgatus ja ettevõtlus;
- kultuuriline identiteet;
- teabekeskkond;
- tehnoloogia ja innovatsioon;
- tervis ja ohutus;
- väärtused ja kõlblus.

4.1.2. Läbivate teemade järgimine õppe- ja kasvatustöös põhineb:

- koolielu korraldusel - kool demonstreerib läbivate teemade sisule ja eesmärkidele vastavat eluviisi ning aitab õpilasel selles osaleda;
- aineõppel - õppeainete ja kursuste õpitulemuste saavutamine aitab õpilastel kujundada läbivate teemadega seotud teadmisi ja oskusi;
- õpetuse temaatilistel rõhuasetustel - läbivatest teemadest lähtudes ja ainete vahelise integratsiooniga tuuakse õppesse vastavad teemakäsitlused, näited ja ülesanded;
- klassi- ja koolivälisel tegevusel ja üritustel - läbivate teemadega seotud eluvaldkondade tutvustamiseks korraldab kool, vajadusel koostöös kohalike omavalitsuste, paikkonna asutuste, teiste õppe- ja kultuuriasutustega, ekskursioone, õppekäike, matku, erialaspetsialistidega kohtumisi jms.

4.1.3. Läbivad teemad Erakoolis Intellekt on realiseeritud järgmiste tegevuste kaudu:

- huviringid;
- õppeekskursioonid ja õuesõpe;
- tunnid;
- koostöö linnaraamatukoguga;

- riiklikud ja linnakonkursid ning olümpiaadid;
- kooliväline tegevus ja üritused;
- integreeritud tunnid;
- osalemine olemasolevates õpikeskkondades;
- koostöö teiste koolide, kohalike ettevõtete, õppe- ja kultuuriasutustega;
- kooli- ja klassivälised üritused, integreeritud mitmekeelne pidu;
- arenguestlused;
- loominguline ja projektipõhine tegevus, kooli ruumide kaunistamine;
- tutvumine keskkonda säästvate ettevõtetega;
- tutvumine Eesti kaitsealadega;
- õpilaste endi valmistatud tunnid;
- kohtumised ettevõtjatega;
- tähtsamatele tähtpäevadele ja kommetele pühendatud temaatilised üritused: kadripäev, mardipäev, iseseisvuspäev, vastlapäev, jõulud jne;
- ainealased nädalad;
- PISA;
- Stuudiumi kasutamine;
- digitaalse õppevara, Smart-tahvli ja muu näitliku tehnika kasutamine;
- e-keskkonna kasutamine, esitlused, testimine;
- arvuti õppeprogrammide kasutamine;
- kooli e-keskkonna materjalide kasutamine;
- liiklusohutuse teemalised tunnid;
- tervisekaitseameti, Kohtla-Järve Kesksaigla ja Tallinna Tervise kõrgkooli poolt toetatud projektid;
- tervisepäevad; Liikuma kutsuv kool;
- koostöö Politsei - ja Piirivalveametiga;
- koostöö lasteaiaga "Mesimumm";
- tulevase esimese klassi õpilaste kool;
- temaatilised lastevanemate koosolekud;
- koostöö kooli territooriumi korrastamisel.

4.2. Läbivate teemade käsitlemine

4.2.1. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine

Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-,

elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid. Õpilast suunatakse:

- teadvustama oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning kutseplaanide konkreetsemaks muutumisele;
- arendama oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisioskusi ning teabega ümberkäimise oskusi;
- arendama oskust seada endale eesmärged ning tegutseda neid ellu viies süsteemselt;
- kujundama valmisolekut elukestvalt õppida kutseotsuseid ning tunda haridus- ja koolitusvõimalusi;
- tutvuda erinevate ametite ja elukutsetega, nende arenguga minevikus ja tulevikus, tunda õppima töösuhteid reguleerivaid õigusakte ning kodukoha majanduskeskkonda.

Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemine I kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemine I kooliastmes aitab õpilasel kujundada positiivset hoiakut õppimisse ning toetab esmaste õpioskuste omandamist. Mänguliste tegevuste abil aidatakse õpilasel kujundada ning õppida tunda ennast ja lähiümbruse töömaailma, tuginedes õpilase kogemustele igapäevaelust. Õpilasele tutvustatakse erinevaid tegevusalasid ja ameteid, nende olulisust ning omavahelisi seoseid.

Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemine II kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes keskendub õpilase sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele. Eesmärk on aidata õpilasel kujundada põhilisi õpioskusi, empaatiavõimet ning suhtlemis- ja enesekontrollioskusi. Õpilasele tutvustatakse erinevaid elukutseid ja töid ning nende seost inimeste individuaalsete eelduste ja huvidega.

Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemine III kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub õpilase võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamisele, õpioskuste arendamisele ning esmaste kutsevalikutega seostamisele. Õpilasi juhatakse mõtlema oma võimalikele tulevastele tegevusvaldkondadele ning arutlema, millised eeldused ja võimalused on neil olemas, et oma soove ellu viia. Tähtis on käsitleda töö ja kutsega seotud stereotüüpseid suhtumisi kriitiliselt, et need ei muutuks õpilase tulevikuväljavaadete piirajateks. Õpilasi teavitatakse erinevatest tööharjutamise võimalustest ning julgustatakse neid kasutama. Õpilasele vahendatakse teavet edasiõppimisvõimaluste kohta ning luuakse võimalus saada kutsenõustamist.

4.2.2. Keskkond ja jätkusuutlik areng

Läbiva teema „Keskond ja jätkusuutlik areng“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

Õpilast suunatakse:

- aru saama loodusest kui terviksüsteemist, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest;
- aru saama inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest ning inimtegevusega kaasnevatest mõjudest;
- väärtustama bioloogilist (sealhulgas maastikulist) ja kultuurilist mitmekesisust ning ökoloogilist jätkusuutlikkust;
- arutlema keskkonnaprobleemide üle nii kodukoha, ühiskonna kui ka üleilmsel tasandil, kujundama isiklike keskkonnaalaseid seisukohti ning pakkuma lahendusi keskkonnaprobleemidele;
- võtma vastutust jätkusuutliku arengu eest, kasutama loodussäästlikke ja jätkusuutlikku arengut toetavaid tegutsemisviise; hindama ning vajaduse korral muutma oma tarbimisvalikuid ja eluviisi.

Läbiva teema „Keskond ja jätkusuutlik areng“ käsitlemine I kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemine I kooliastmes tugineb õpilase kogemustele, igapäeva elu nähtustele ning looduse vahetule kogemisele. Õppe ja kasvatuse kaudu taotletakse õpilase keskkonnataju kujunemist, pööratakse tähelepanu kodu- ja kooliümbruse keskkonnaküsimustele ning tegutsemisviisidele, mille abil on keskkonnaprobleeme võimalik praktiliselt ära hoida ja lahendada.

Läbiva teema „Keskond ja jätkusuutlik areng“ käsitlemine II kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes keskendub peamiselt koduümbruse ja Eesti keskkonnaprobleemide käsitlemisele. Arendatakse tahet osaleda keskkonnaprobleemide ärahoidmises ja lahendamises ning kujundatakse keskkonnaalast otsustamisoskust. Arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse ja elukeskkonna väärtustamist, õpitakse teadvustama end tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt.

Läbiva teema „Keskond ja jätkusuutlik areng“ käsitlemine III kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub kohalike ning globaalsete keskkonna- ja inimarenguprobleemide käsitlemisele. Eesmärk on kujundada arusaama loodusest kui terviksüsteemist, looduskeskkonna haprusest ning inimese sõltuvusest loodusvaradest ja -ressurssidest. Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, rühmatööd,

juhtumiuuringud, arutelud ning rollimängud. Õpitavad teadmised, oskused ja hoiakud loovad eeldused vastutustundliku ning säästva suhtumise kujunemiseks oma elukeskkonda ning eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamiseks igapäeva elu probleemide lahendamisel.

- õppeekskursioonid ja õuesõpe;
- koostöö linnaraamatukoguga;
- konkursid ja olümpiaadid;
- kooliväline tegevus ja üritused;
- integreeritud tunnid;
- matemaatikaalane võistlusmäng „Känguru“;
- koostöö teiste koolide, kohalike ettevõtete, õppe- ja kultuuriasutustega;
- projekt „Hüvasti aabits“;
- sise – ja rahvusvahelised projektid
- arenguestlused;
- loominguline tegevus

4.2.3. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.

Õpilast suunatakse:

- väärtustama ühiselu demokraatlikku korraldamist, koostööd, kodanikualgatus ja vabatahtlikkusel põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivallatut lahendamist;
- olema algatusvõimeline ja ettevõtlik, kujundama isiklike seisukohti ning neid väljendama;
- tundma õppima ja kaitsma enda ja teiste õigusi ning mõistma nendega kaasnevat vastutust ja kohustusi;
- mõistma avaliku, ettevõtlus- ja mittetulundussektori seoseid ning toimimist;
- mõistma enda kui üksikisiku rolli ühiskonnas ning omandama oskusi osaleda otsustamisprotsessides;
- mõistma ettevõtluse rolli ühiskonnas ning suhtuma positiivselt ettevõtlusse ja selles osalemisse.

Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ käsitlemine I kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on keskne saada koostöö ja ühiste otsuste tegemise kogemusi. Selle viisid on õpilaste vabatahtlik tegevus, nt talgutöö, ühisürituste korraldamine vms. Lähtudes paikkonna võimalustest, tutvustatakse õpilasele kodukandi ettevõtteid, noorteühinguid ja teisi vabatahtlikke organisatsioone või huvirühmi, kes korraldavad kogukonnas üldkasulikke tegevusi, milles õpilased saavad osaleda.

Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus" käsitlemine II kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on oluline toetada õpilase initsiatiivi ning pakkuda talle võimalusi ja abi ühisalgatusteks. Õpilasi innustatakse iseseisvalt tegutsema ühise eesmärgi nimel ning võtma sellega kaasnevat vastutust ja kohustusi. Oluline on suunata õpilasi leidma jõukohastele probleemidele loomingulisi lahendusi ning aidata neil kogeda koos tegutsemise kasulikkust ja vajalikkust.

Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus" käsitlemine III kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub ühiskonna eri sektorite (avaliku, tulundus- ja mittetulundussektori) toimimisele ning nende seostele. Tähtsal kohal on riigi demokraatliku valitsemise korraldus ning üksikisiku või huvirühma osalemis- ja mõjutamisvõimalused kohaliku ja ühiskonna tasandi otsuste tegemisel. Kodanikualgatuse ning vabatahtlikuna tegutsemise mõistmiseks ja motiveerimiseks ning ettevõtlikkuse arendamiseks tutvustatakse õpilasele võimalusi osaleda tegevustes paikkonna hüvanguks ning teda julgustatakse neis tegevustes osalema.

4.2.4. Kultuuriline identiteet

Läbiva teema „Kultuuriline identiteet" käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

Õpilast suunatakse:

- mõistma ennast kultuuri kandjana, edasivijjana ja kultuuride vahendajana;
- mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana;
- olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingsusse, taunima diskrimineerimist;
- tundma õppima ning väärtustama oma ja teiste kultuuride pärandit ja eripära, toetudes ühelt poolt erinevates õppeainetes õpitule ning seda üldistades, teiselt poolt ka omaalgatuslikult
- loetule, nähtule ja kogetule;

- teadvustama ning tundma õppima mineviku ja nüüdisaja ühiskondade kultuurilist mitmekesisust;
- omandama teadmisi kultuuride (sealhulgas eesti rahvuskultuuri) kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta.

Läbiva teema „Kultuuriline identiteet“ käsitlemine I kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on oluline pakkuda õpilasele võimalust osaleda oma kultuurikeskkonna tavades ja kogeda sellega seonduvaid emotsioone. Õpilasel aidatakse jõuda mõistmiseni, et teatud tavad ja kombed on omased teatud kultuurile. Õppe ja kasvatusena kujundatakse meie kultuuriruumis üldiselt tunnustatud käitumisharjumusi, toetatakse uudishimu uue ja erineva suhtes ning positiivset suhtumist sellesse. Õpilaste erinevaid kogemusi kokku viies saavutatakse üldpilt oma kultuurist ja selle kokkupuudetest teiste kultuuridega.

Läbiva teema „Kultuuriline identiteet“ käsitlemine II kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on tähtis kujundada positiivseid hoiakuid erinevate kultuuride ja inimeste suhtes ning vältida eelarvamusliku suhtumise kujunemist. Õpitakse respektierima erisusi ja hindama neid kui kultuurilist mitmekesisust ning kultuuride vastastikuse rikastamise vahendit. Õppes ja kasvatuses leitakse võimalusi, kus õppija saab rakendada oma teadmisi ja oskusi omakultuuri tutvustamiseks näiteks koolide ja rahvusvaheliste projektide kaudu.

Läbiva teema „Kultuuriline identiteet“ käsitlemine III kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes on keskne aidata õpilasel mõista, et omaenda tugev kultuuriline identiteet toetab teda teistes kultuurides orienteerumisel. Õpilasele pakutakse erinevaid võimalusi omandada kogemusi ning süvendada teadmisi teistest kultuuridest, saada elamusi erinevatest kunsti- ja kultuurivaldkondadest, sealhulgas võimalust kaasa lüüa kohalike kultuurisündmuste ettevalmistamises ja läbiviimises.

4.2.5. Teabekeskond

Läbiva teema „Teabekeskond“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi.

Õpilast suunatakse:

- mõistma vahetu ja vahendatu sarnasusi ning erinevusi;
- valima sobivat suhtlusregistrit ning sidekanalit olenevalt olukorrast ja vajadusest;
- määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet;

- kujundama tõhusaid teabeotsingumeetodeid, mis hõlmavad erinevaid teavikuid ja teabekeskondi;
- arendama kriitilise tebeanalüüsi oskust.

Läbiva teema „Teabekeskond“ käsitlemine I kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on keskmes õpilase igapäevane teabekeskond.

Õpetaja abil ja kaaslaste toel harjutakse kirjeldama oma tegevust teabekeskonnas. Õpilane õpib mõistma temale suunatud teadete suhtluseesmärke ning eristama olulisi teateid ebaolulistest. Samuti harjub õpilane mõistma, millised seaduspärasused kehtivad privaatses ja millised avalikus ruumis, sealhulgas internetis. Läbiva teema rõhuasetused toetavad I kooliastmes inimeseõpetuse, emakeele ning teiste õppeainete kaudu toimuvat suhtlemisuskuste kujundamist. Õpilase eakohast meediakasutust arvestades pööratakse rohkem tähelepanu visuaalsele meediale ning visuaalse teksti analüüsile.

Läbiva teema „Teabekeskond“ käsitlemine II kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on käsitluse keskmes avalikus ja privaatses ruumis toimimise seaduspärasused ning põhiliste kommunikatsiooniformaatide tundmaõppimine.

Õpilane harjub internetis liikudes eristama avalikku ja isiklikku sfääri ning valima selle põhjal õiget suhtlusviisi. Teise kooliastme jooksul harjutakse lugema ja kuulama uudist kui üht ajakirjanduse põhilist tekstiliiki, hindama selle kvaliteeti ning tuvastama uudises puuduvat teavet.

Läbiva teema „Teabekeskond“ käsitlemine III kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes õpitakse mõistma ja analüüsima meedia rolle ühiskonnas, sealhulgas majanduselusel, ning kasutama meediat teabeallikana. Senisest olulisemaks muutub teabe usaldusväärsuse kriitiline hindamine, kuna õpilane hakkab leitud teavet järjest rohkem kasutama isiklike otsuste tegemiseks (nt õppimisvõimalusi valides).

Õpetus ja kasvatustöös aitavad õpilasel mõista internetis leiduvaid võimalusi ja ohte ning ennast ja oma privaatsust kaitsta; iseseisev teabeotsing muutub õpilasele harjumuspäraseks.

Läbiva teema käsitlemine loob võimalused analüüsida meediaga seotud problemaatilisi olukordi (eraellu sekkumine, väärteabe edastamine, huvide kahjustamine, kallutatud teabe edastamine vms).

4.2.6. Tehnoloogia ja innovatsioon

Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Õpilast suunatakse:

- omandama teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades;
- mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ning keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus;
- aru saama tehnoloogiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste uuenduste vastastikustest mõjudest ning omavahelisest seotusest;
- mõistma ja kriitiliselt hindama tehnoloogilise arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid ning kujundama kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamise seotud eetilistes küsimustes;
- kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat (edaspidi IKT) eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise ja töö tõhustamiseks;
- arendama loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet uuenduslike ideede rakendamisel erinevates projektides.

Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ käsitlemine I kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes õpitakse tundma infotehnoloogia kasutamise põhivõtteid, vormistades arvutiga loovtöid. Soovitatav on kasutada eelkõige frontaalset õpetamismeetodit ning mängulisi arvutiprogramme. Tehnoloogia rakendamise võimalusi mitmekesistatakse foto või video tegemise ning mudelite ja makettide meisterdamise integreerimise kaudu õppetegevusse.

Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ käsitlemine II kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes põhineb eelkõige kooli ja õppetööga seonduvatel praktilistel ülesannetel, mis eeldavad tehnoloogia rakendamist erinevates ainetundides või huvitegevuses. Arvutipõhises õppes on soovitatav kasutada rühmatööd ja aktiivõppemeetodeid.

Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ käsitlemine III kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes kujundab IKT rakendamise pädevusi igapäevaelus ja õpingutes. Nende pädevuste kujundamiseks tuleb erinevate õppeainete õpetajatel lõimida oma ainetundidesse IKT rakendamisel põhinevaid meetodeid ja töövõtteid. Lisaks arvutiklassis peetud ainetundidele on III kooliastmes soovitatav kasutada nüüdisaegseid IKT vahendeid ka kodutööde ja õuesõppe puhul.

4.2.7. Tervis ja ohutus

Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline

järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

- Tervisekasvatus põhineb õpilaste tervisega seonduvate teadmiste ja hoiakute ning sotsiaalsete toimetulekuoskuste arendamisel. Seda toetab tervist edendava kooli põhimõtete rakendamine koolis.
- Ohutuse valdkonnas õpetatakse käituma ohutult liiklus-, tule-, veeohu ja teiste keskkonnast tulenevate ohtude puhul ning otsima vajaduse korral abi.
Õpilast suunatakse
- Tervise valdkonnas:
- terviseteadlikkuse arenemisele, sealhulgas oma tervise ja turvalise käitumise väärtustamisele;
- kasutama oma teadmisi, enesega toimetuleku oskusi ning üldisi sotsiaalseid oskusi enda ja teiste turvalisuse, sealhulgas turvalise koolikeskkonna kujundamiseks;
- teadvustama oma otsuste ja käitumise ning selle tagajärgede seost tervise ja turvalisusega;
- leidma ning kasutama usaldusväärset terviseteadet ja abiteenuseid;
- teadvustama keskkonna mõju oma tervisele.
- Ohutuse valdkonnas:
- tundma eri liiki ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust ning nende võimalikku tekkemehhanismi;
- vältima ohuolukordadesse sattumist;
- kujundama turvalisele kooli- ja kodukeskkonnale ning liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumist;
- omandama teadmisi ning oskusi ohu- ja kriisiolukordades tõhusalt käituda;
- kujundama õiget liikluskäitumist, harjuma järgima liikluses kehtivaid norme ning arvestama kaasliiklejaid;
- tundma õppima ja väärtustama liikluse ning ohutuse reeglitest tulenevaid õigusi, kohustusi ja vastutust.

Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemine I kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes pannakse rõhk tervislike ja ohutute käitumisviiside kujundamisele. Õppija omandab eakohased teadmised ja oskused seonduvalt tervise füüsilise, vaimse, emotsionaalse kui sotsiaalse tervise aspektiga ning kujuneb tervist väärtustav hoiak. Selles vanuses on tähtis, et õpilane mõistaks ohu olemust ja selle tekkepõhjusi oma igapäevases keskkonnas ning omandaks oskused käituda ohutult ja turvaliselt.

Õppemeetoditest on rõhk jutustustel, aruteludel, rühmatöödel, demonstratsioonidel, rollimängudel ja käitumise modelleerimisel.

Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemine II kooliastmes.

Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisel II kooliastmes pööratakse teadmiste ja oskuste kujundamise kõrval tähelepanu eelkõige vastavasisuliste väärtushinnangute kujundamisele, õpetuse elulähedusele ja levinuma riskikäitumise ärahoidmisele (käitumine, millega kaasnevad nt vigastused, ohu tekkimine, alkoholi jt uimastite kuritarvitamine, suitsetamine, seksuaalne riskikäitumine, ebatervislik toitumine, vähene kehaline aktiivsus ja kehaline ülekoormus).

Õppemeetoditest sobivad aktiivõppemeetodid, arutelu, rühmatöö, rollimängud ja demonstratsioonid. Õppetööd ainetundides saavad täiendada noortelt noortele metoodikal põhinevad tunnivälised projektid.

Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemine III kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes pööratakse tähelepanu tervist ja ohutust väärtustavate hoiakute kujundamisele ning tervisliku ja ohutu käitumise oskuste arendamisele.

Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, diskussioon, juhtumianalüüsid, rühmatöö, uurimisprojektid ja rollimängud. Tähtsal kohal on ka õpilastega korraldatavad klassivälised ennetusprogrammid ning õpilaste maksimaalne kaasamine tervist edendavatesse ja ümbritseva turvalisust suurendavatesse tegevustesse.

4.2.8. Väärtused ja kõlblus

Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Õpilast suunatakse:

- tunnustama väärtusi, kõlbelisi norme ja viisakusreegleid;
- analüüsima süstemaatiliselt kõlbelisi norme ja väärtusi;
- arutlema üldtunnustatud eetiliste printsiipide üle ja neid omaks võtma;
- juhinduma oma käitumises neist põhimõtetest ning hindama iseenda ja kaasinimeste käitumist nende alusel;
- osalema kollektiivi (klassi, kooli, huviringi jm) eetikakoodeksi ja käitumisreeglite väljatöötamises ning neid järgima;
- reflekteerima nii iseenda kui ka kaasinimeste käitumispõhimõtete üle, kasutades kõlbeliste konfliktide lahendamise ning vastutustundlike valikute tegemise oskusi.

Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus“ käsitlemine I kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on rõhk iseenda tundmaõppimisel, heade kommete omandamisel ja sellise klassikollektiivi kujundamisel, kus peetakse oluliseks õiglust, ausust, hoolivust, sallivust, inimväärikust, lugupidamist enda ja teiste vastu, lubaduste pidamist ning demokraatlikku osalemist ja rahvuslikkust. Õppemeetoditest on esikohal töö jutustustega, rollimängud, arutelud ja õpetaja selgitused, mille vältel õpitakse oma kogemusi teadvustama ning oma tegutsemist jälgima ja reflekteerima.

Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus“ käsitlemine II kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemisega II kooliastmes teadvustatakse ja mõtestatakse kõlbelisi norme ning kujundatakse sallivust ja lugupidamist erinevate inimeste vastu. Erinevaid vaatenurki pakkuva käsitlemise kaudu taotletakse õpilase isiklike seisukohtade kujunemist humanistlike kõlbeliste normide taustal. Õpilase mõttearendustesse tuleks suhtuda paindlikult, jättes õpilasele võimaluse säilitada oma arvamusi. Õppemeetoditest on kesksel kohal lugude analüüs, aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud. Õppevara kaudu tutvustatakse õpilasele positiivseid kõlbelisi eeskujusid ja ideaale.

Igapäevases koolielus pakutakse võimalusi rakendada omandatud teadmisi.

Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus“ käsitlemine III kooliastmes.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes toob selgemalt esile väärtushinnangute ja kõlbeliste normide ühiskondliku ning ajaloolis-kultuurilise mõõtme. Erinevate maailmavaadete ja religioonide tutvustamisega (ajaloos ning tänapäeval) toetatakse sallivuse ja lugupidava suhtumise ning maailmavaatelistes küsimustes orienteerumise oskuste kujunemist. Eri allikatest teabe kogumisega, erinevates õppeainetes käsitletu ning kogemuste põhjal juhitakse õpilasi arutlema väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle, võrdlema erinevaid seisukohti ja põhjendama oma seisukohti, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse. Sobilik on teha uurimisprojekte, mis võimaldavad käsitleda küsimusi sügavamalt ja mitmekülgsemalt.

4.3. Õpetuse lõiming

4.3.1. Õpetuse lõimingu eesmärgid on:

- orienteerida erinevate teadmisi- ja tegevusvaldkondade õpetus kooli õppe- ja kasvatustöö eesmärkide saavutamisele;
- aidata õpilasel kujundada õpitust tervikpilti ning näha selles elulisi seoseid;
- aidata õpilasel õpitavat mõista, omandada ning kujundada oskust kasutada õpitut eluliselt.

4.3.2. Õpetuse lõiming:

- tagab õpitava põhinemise varemõpitul ning seostatavuse varemõpituga;
- loob võimalused õpitava korduvaks, uutes seostes ja süvendatud käsitlemiseks;

- võimaldab õpitavat käsitleda erinevatest valdkondadest lähtudes;
- toetab õpitava seostamist oma kogemustega ning eluga.

4.3.3. Õpetuse lõiming eeldab kokkulepitud õppekorralduse ja hindamis põhimõtete järgimist, õpetajate vahelist koostööd pädevuste konkretiseerimisel, õpetuse eesmärkide püstitamisel, õpituatsioonide loomisel ja eriainet ühiste lähenemiskohtade määratlemisel.

4.3.4. Õpetuse lõiming toetab õpilase üld- ja ainepädevuste kujunemist ja see saavutatakse läbivate teemade, temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ja -viiside abil.

4.4. Täpsem ainetevahelise lõimingu kirjeldus on toodud ainekavades.

5. ÜLEKOOLILISTE JA KOOLIDEVAHELISTE PROJEKTIDE KAVANDAMISE PÕHIMÕTTED

5.1. Erakool Intellekt lähtub projektialase töö kavandamisel eelkõige arengukavast, riiklikust ja kooliõppekavast, arvestades kooli eripärast tulenevaid kohalikke huve ja vajadusi, õpilaste, lastevanemate, hoolekogu liikmete ja õpetajate soove ja vajadusi, samuti ka kooli traditsioone, kuid on avatud ka uuendustele.

5.2. Iga õppeaasta alguses kavandatakse ülekoolilised ja koolidevahelised projektid (üritused) kooli üldtööplaanis. Projekt on ühekordse, tähtajalise, piiratud ressurssidega ja kindlaks määratud tulemuse saavutamiseks tehtav töö. Projektid võivad olla:

- uurimisprojektid – on suunatud teadmiste hankimisele;
- teostusprojektid – on seotud uue objekti loomisega või ürituse ettevalmistamise ja läbiviimisega;
- hindamisprojektid – tegelevad olemasolevate nähtuste, eksperimentide või teostatud muutuste hindamisega ja ettepanekute tegemisega sotsiaalsfääris (näiteks õpilaste hinnangute ja ootuste väljaselgitamine õpilasesinduse tegevuse kohta ühel õppeaastal, et parendada õpilasesinduse tööd).

5.3. Kõikidel projektidel (üritustel) on projektijuht, kelle ülesanne on koostöös projektirühmaga määratleda projekti (ürituse) eesmärgid lähtuvalt üldpädevustest. Projektil peab olema selge eesmärk ja kindlad ajapiirid. Projekt peab olema kavandatud nii, et saab aru projekti ideest, eesmärgist ja tulemusest ning selgelt on toodud esile tegevused eesmärgi saavutamiseks ning tegevuste täitmiseks vajalik aeg ja vajalikud vahendid ning eeldatavad kulutused. Peale projekti (ürituse) toimumist viiakse läbi selle tulemuste analüüs lähtuvalt püstitatud eesmärkidest (määratletakse tulemuste ja protsessi tugevused ja nõrkused) ning kavandatakse parendustegevused edaspidiseks.

5.4. Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg kavandatakse õpetaja töökavas ning kavandatakse üldjuhul igas kuus eelnevalt kokkulepitud kindlale päevale.

5.5. Projektialase tegevuse eesmärgid:

- õppe- ja kasvatustöö toetamine
- klassivälise tegevuse ja huviringide tegevuse toetamine
- läbivate teemade kasutamine õppevahenditena

5.6. Projektialase tegevuse prioriteetidid:

- kooli arengukavava püstitatud arengusuundadest kinnipidamine;
- Erakooli Intellekt õppekava õpitulemuste ja projektide kooskõla;
- õpilase ja õpetaja arengut soodustava õppekeskkonna loomine;
- õpetajate kompetentsuse parendamine;
- õpilaste kompetentsuste ja oskuste kujundamine;
- lastevanemate, õpetajate ja õpilaste koostöö korraldamine;
- teiste õppeasutuste ning riiklike ja avalike asutustega koostöö tagamine.

5.7. Projektialase tegevuse kavandamise printsiibid:

- Osavõtt nimetatud tegevustest on õpilastele, lastevanematele, õpetajatele vabatahtlik ja toimub vastavalt projekti tingimustele.
- Erakooli Intellekt igati toetab õpilase, lapsevanema, õpetaja, kooli töötaja osalemist projektides ja ühtlasi kooli esindamisega seotud tegevust ning osutab igakülgset abi vastavalt võimalustele ja vajadustele.
- Nii koolisisesed, koolidevahelised kui ka muud kooliga seotud projektide üritused kavandatakse Erakoolis Intellekt üldtööplaanis, koolitusplaanis, kuuplaanis, ürituste aastaplaanis koolinõukogu, lastevanemate, õpetajate, aineseksioonide, projektijuhi, huvijuhi, kooli töötajate või juhtkonna ettepanekul.
- Projektialane tegevus haarab kõiki kooliastmeid ja kujuneb sõltuvalt kooli õppe- ja kasvatustöölase tegevuse printsiipidest. Projektid arutatakse läbi aineseksioonide koosolekul ning metoodilise õppenõukogu koosolekul.
- Projektid täpsustatakse vastavalt rahaliste vahendite eraldamisele.

6. ÕPPE JA KASVATUSE KORRALDUS

Erakooli Intellekt õppe-kasvatustsiprotsessi organiseerimine on kajastatud Kooli Õppekavas, milles on arvestades Riiklikus Õppekavas esitatud nõudmisi ja ülesandeid.

6.1. Õppekeskkond

Erakooli Intellekt õppekeskkond on õpilasi ümbritsev vaimne, sotsiaalne ja füüsiline keskkond, mis soodustab õpilaste arengut, kujundab iseseisvaid ja aktiivseid õpilasi ning toetab õppekava alusväärtusi. Õppekeskkond soodustab kohalike ja kooli traditsioonide säilimist ja arendamist.

Erakoolis Intellekt arvestatakse sotsiaalse ja vaimse õpikeskkonna kujundamisel:

- suhetega õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ja teiste õppe-kasvatustööst osavõtjate vahel, mis on rajatud vastastikusele austusele ja üksteise arvamuste arvestamisele, samuti saavutatud kokkulepetest kinnipidamisele;
- sellega, et suhtumine kõikidesse kooliõpilastesse oleks õiglane, võrdne ning nende väärikust ja individuaalsust austav;
- atmosfääri loomisega, mis on üles ehitatud inimeste vahelistele usaldus- sõbralikele- ja heatahtlikele suhetele, mida iseloomustab vastastikune abivalmidus õppetöös või igapäevaelus raskuste tekkimisel;
- sellega, et otsuste vastuvõtmise ja vastutuse õigused on jaotatud selgelt ja täpselt, samuti areneb õpilastel valmidus vabaks arvamuste vahetamiseks, sealhulgas kriitikaluvus;
- õpikeskkonna organiseerimisel lähtumist rahvus-, rassi- ja soovõrdsuse printsiipidest;
- kogu kooli kollektiivi osalemisega õpikeskkonna kujundamisel.

Erakoolis Intellekt juhendatakse füüsilise õpikeskkonna kujundamisel järgmistest seadusandlikest aktidest:

Õigusaktid

Eesti Vabariigi haridusseadus

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus

Põhikooli riiklik õppekava

Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava

Laste liikluskasvatuse kord

Riigieksamite vormid ja ajad, ühtsete põhikooli lõpueksamite ning tasemetööde õppeained, vormid ja ajad Haridus- ja Teadusministeeriumi määrus

Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord.

Erakoolis Intellekt arvestatakse füüsilise õpikeskkonna kujundamisel:

- kasutatavate ehitiste ja ruumide ohutust ja vastavust töökaitse nõuetele;
- seadmete sihipärasest kasutamisest, ehitiste ja ruumide kujundamist vastavalt õppeprotsessi vajadustele;

- õpilaste eale ja individuaalsetele iseärasustele vastavate õppevahendite kasutamist, sealhulgas õppematerjalide ja vahendite kasutamist, mis baseeruvad kaasaegsele info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiale;
- võimalustega arendada õpilaste füüsilist aktiivsust ja tervislikku eluviisi nii õppetundides kui ka tunnivälisel ajal;
- võimalusega, et õppetöö toimub ka väljaspool kooli ruume (näit. kooli õues, looduses, muuseumides, arhiivides, ökoloogilise hariduse keskustes, asutustes ja ettevõtetes) ning virtuaalses õpikeskkonnas.

6.2. Õppimise käsitlus

6.2.1. Õppimine põhikoolis on väljundipõhine ja on suunatud õpilase edukusele.

6.2.2. Õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimine vastab õpilase arengule ja eale, kuid pakub pingutust nõudvate ülesannete lahendamiseks, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemusi.

6.2.3. Õppetegevus toetub kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikul usaldusel ning koostööl. Õpetaja pakub sobivat arengukeskkonda ja aitab õpilasel jõuda oma identiteedis selgusele ning toetab teda kogu ühiskonnas aktsepteerivate käitumisharjumuste väljaarenemisel.

6.2.4. Õpet kavandades ja ellu viies:

- arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, terviseseisundit, huvi ja kogemusi;
- arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
- kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
- luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
- kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
- kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igatühe individuaalsust.

6.2.5. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamine on kirjeldatud kooli õppekava üldosas, ainekavades ning õppe- ja üldtööplaanides.

6.3. Õppekorraldus

6.3.1. Vastavalt Põhikooli ja gümnaasiumiseadusele kestab õppeaasta 1.septembrist kuni järgmise aasta 31.augustini.

6.3.2. Õppeaasta koosneb õppetrimestritest ja koolivaheaegadest. Koolivaheajad kehtestab Haridus- ja teadusminister. Koolivaheajad toimuvad aasta jooksul Haridus- ja teadusministri poolt kehtestatud aegadel.

6.3.3. Õppetrimestris kokku on vähemalt 175 õppepäeva. Lõpuklassis on õppetrimestrites kokku vähemalt 185 õppepäeva. Lõpueksamite sooritamise päeval ja vähemalt kaks päeva enne eksamit, õppetööd ei toimu. Lõpueksami sooritamise päev ja kaks päeva enne eksamit loetakse õppepäevade hulka.

6.3.4. Nädalas on viis õppepäeva. Õppetunni kestus on 45 minutit. Õppetund vahetub vahetunniga, (vahetund vähemalt 10 minutit). Õppepäeva algus, vahetundide pikkus ja rida teisi koolitööd puudutavaid iseärasusi määratakse kindlaks kooli kodukorraga, mida võib muuta kehtestatud korras.

6.3.5. Suurem osa õppeaineid õpitakse terve klassiga kogu õppeaasta vältel traditsioonilises tunnisüsteemis.

6.3.6. Erakoolis Intellekt kasutatakse aktiivselt õuesõpet, muuseumiõpet, projektiõpet, õppeekskursiooni õppemeetodit, korraldatakse õppekäike jm. Tegevus on planeeritud õpetaja poolt õppeaasta alguses ja kajastub õpetaja tööplaanis.

6.3.7. Erakoolis Intellekt korraldatakse distantsõpet Erakooli Intellekt distantsõppe läbiviimise korra alusel.

- Distantsõpe on õppimine ja õpetamine, mida viiakse läbi erinevate info-ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) abil. See on õpe, kus õppeprotsess on ülesehitatud veebis.
- Distantsõppe vorm võib olla kasutatud, kui koolis tekib olukord, kus statsionaarne õppevorm ei ole võimalik või kui koolis on planeeritud e-õppepäevad.
- Hindamine distantsõppe ajal toimub vastavalt kooli hindamise korrale.
- Kool korraldab kõikide distantsõppel olevate õpilaste toitlustamist toidupakkidena.
- Distantsõppeperioodil töötavad kooli tugispetsialistid (HEV- koordinaator, eripedagoog, sotsiaalpedagoog, kooli psühholoog, õppenõustaja) oma tavapärase tööplaaniga järgi.

- Lapsevanem hoiab end kursis lapse õppetöö tulemustega, külastades selleks regulaarselt Stuudiumit.

6.3.8. Õpilase arengu toetamise organiseerimiseks viiakse nendega läbi vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguvestlus, mille alusel määratakse edasised õppe- ja arengu eesmärgid. Arenguvestluste tingimused ja kord on konkretiseeritud „Erakooli Intellekt arenguvestluse läbiviimise kord”. Arenguvestluste tingimused ja korra kehtestab direktor.

6.3.9. Koolis on arenenud õpilaste tugisüsteem, mis kaasab kooli HEV-spetsialistid. Vastavalt Põhikooli ja gümnaasiumiseadusele tagatakse õpilasele vajadusel vajaliku spetsialisti teenus.

6.3.10. Aineõpetajate ja klassijuhatajate konsultatsioon viiakse läbi konsultatsiooni plaani järgi.

6.3.11. Klassijuhatajad viivad läbi monitooringuid õpilastega erinevatel teemadel, tugispetsialist analüüsib monitooringu tulemusi, annab analüüsi põhjal soovitusi aineõpetajatele, klassijuhatajatele ja lapsevanematele.

6.3.12. Tugisüsteemi teenused reguleerivad konkreetsele õpilasele keskendatud õppetööga seotud õppeprotsessi tegevust. Tugisüsteemi tööd juhib ja kontrollib HEV-koordinaator.

6.3.13. Erakoolis Intellekt kasutatakse heade tulemuste saavutamiseks õppeainetes õppekasvatustöö protsessis diferentseeritud lähenemist õppetööle, mis on põhjalikumalt kajastatud ainekavades.

6.3.14. Õpilaste ajalise mahajäämuse olemasolu likvideerimiseks eeldatavate tulemuste saavutamisel kasutatakse diferentseeritud lähenemist nii õppemeetoditele kui ka hindamisele, samuti täiendavat pedagoogilist juhtimist peale õppetunde.

6.3.15. Oktoobrist maini töötab Erakoolis Intellekt” Tulevase õpilase kool „mille eesmärk on tulevase õpilase kohanemine õppeprotsessiks, lapse oskuste ja teadmiste arendamine, võõrkeele õpe, lapsevanemate individuaalne konsulteerimine.

Õppeaasta lõpus viiakse läbi õpilaste seire. Vastuvõtt „Tulevase õpilase kooli“ toimub lastevanemate avalduse alusel.

6.3.16. Erakooli Intellekt eesmärgiks infotehnoloogia valdkonnas on õpilase kasvatamine inimeseks, kes on avatud innovatsioonile ja oskab sihipäraselt kasutada kaasaegset tehnoloogiat. Infotehnoloogia arengut toetavad koolis:

- administratsioon,
- digipädevuste õpetaja,
- aineõpetajad, kes kasutavad aktiivselt infotehnoloogiaid oma tundides,
- õpetajad, kes aktiivselt kasutavad erinevaid õpikeskkondi.

Füüsilise õpikeskkonna võimalused on kajastatud kooli arengukavas ja EHIS-es, infotehnoloogilise baasi laiendamise perspektiivid on kajastatud kooli õppekavas, arengukavas. II ja III kooliastmes kasutavad aktiivselt infotehnoloogiat loodusainete, võõrkeelte, ajaloo, füüsika ja matemaatika õpetajad ja kõikides teistes ainetes. Arvutioskuse parem omandamine ja infotehnoloogia valdkonna kompetentsuse tõstmine on üks Erakooli Intellekt õppe-kasvatustöö protsessi prioriteete. Infotehnoloogia kasutamine toimub mitte ainult õppetundides, vaid ka tunnivälises tegevuses, ülekoolilistel ja klassivälistel üritustel. Lähtudes läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon” eesmärkidest, tulemustest ja aktsentidest on uues Riiklikus õppekavas ette nähtud põhikooli kooliastmetes viia ellu töö infotehnoloogia valdkonnas järgmiselt:

Kooliaste	Tulemused	Aktsendid
I kooliaste	Koostab ja säilitab arvuti abil oma loominguilisi töid, Kasutab digitaalseid õppematerjale vastavalt elueale ja teadmistele.	Luuu vastavalt elueale sobivate digitaalsete õppematerjalide kasutamise tingimusi, kaasa aidata praktiliste kogemuste saamisel töös arvutiga.
II kooliaste	Koostab, säilitab ja trükib iseseisvalt kirjalikke töid, näiteks plakateid, kuulutusi, referaate jne. Koostab arvuti abil lihtsaid andmebaase, suhtleb eakaaslastega virtuaalses keskkonnas, sealjuures peab kinni võrgu suhtlusreeglitest ja on teadlik sellega kaasnevatest ohtudest. Kasutab tehnoloogiavahendeid hoidvalt ja ökonoomselt. Valib töös tehnoloogiavahenditega (sealhulgas arvutiga) ergonoomselt sobiva asendi. Oskab kasutada digitaalseid õppevahendeid	Saada praktilisi kogemusi töös arvutiga, vastavalt elueale, osata arvuti abil vormistada tekste, kasutada arvuteid õppevahenditena ja tunnetusliku aktiivsuse rollis, tehnoloogiliste kompetentside kujundamine.
III kooliaste	Koostab arvuti abil korrektselt vormistatud ja viidetega varustatud referaate.	Tutvustada õpilastele kaasaegsete tehnoloogiliste vahendite

	<p>Koostab ja esitab klassile esteetiliselt vormistatud multimeedia-esinemisi.</p> <p>Aktiivselt võtab osa loomingulistest ühistest projektidest, sealjuures kasutab erinevaid tehnoloogilisi lahendusi suhtlemiseks ja ühistööks.</p> <p>Kogub ja süstematiseerib andmeid, täidab lihtsaid statistilisi analüüse, demonstreerib oma saavutusi ja kompetentse.</p> <p>Digitaalse portfoolio ja õpimapi abil.</p> <p>Kirjeldab tehnoloogia osa ühiskonnas ja oma elukutsevaliku aspektist.</p> <p>Valib antud tööks sobivad tehnoloogilised vahendid ja põhjendab oma valikut.</p> <p>Koostab ja vormistab huvide veebilehekülje, elektroonilise aja- kronoloogia või digitaalse õppematerjali.</p> <p>Kirjeldab ja põhjendab tehnoloogiliste innovatsioonide tähtsust konkreetses elukeskkonnas või probleemses situatsioonis.</p> <p>Oskab kasutada digitaalseid õppevahendeid</p>	<p>mitmekesisust ja õpetada neid oskuslikult kasutama. Täiustada tekstiga tehtava töö kogemusi ja oskusi loominguliste tööde ja uurimistöode koostamisel ja nende esitlemisel.</p>
--	---	--

6.3.17. Erakool Intellekt valmistab oma õpilasi ette edaspidiseks õppeks gümnaasiumis eesti keeles.

Edukaks eesti keele omandamiseks jaotatakse klass keelerühmadeks. Eesti keele aines kasutatakse aktiivõpet, IKT-vahendeid ja tööd erinevas veebikeskkonnas, projektitööd, osaletakse klassi-, kooli-, linna- ja riiklikel üritustel, viiakse läbi ainenädalaid, konsultatsioone jne.

Eesti keele toetamiseks kasutatakse aineõpikute võimalusi, milledes on mõisted ja terminoloogia antud eesti keeles.

Samuti pööratakse tähelepanu inglise keele õppimisele, kui maailmasuhtluses ühele enamlevinud keelele.

Keele õppimist saavutatakse läbi:

- tunnitegevuse,
- ringitegevuse,
- õpilastele mõeldud konsultatsioonide võimaluste kasutamise,
- individuaalse töö nii andekate kui ka toetust vajavate õpilastega,
- eraldi, maksimaalset inglise keele kasutamist nõudvate, traditsiooniliste ürituste läbiviimise, (jõulukontsert, viktoriinid, mitmekeelne integreeritud üritus iga õppeaasta lõpus),
- inglisekeelsete mängu-, animatsiooni- ja õppefilmide vaatamise,
- esitluse reisidest ja erinevate riikide kultuurist,
- kirjandusliku kodulugemise.

6.4. Kasvatuse käsitlus

6.4.1. Kasvatustöö Erakoolis Intellekt on kavandatud sihipäraselt ja plaanipäraselt. Koolis töötab õpilasesindus Erakooli Intellekt õpilasesinduse põhimääruse alusel. Koolis töötab kompleksne kasvatustöö kava. Programm on koostatud kõikides kooliastmetes.

I kooliastme kasvatustöö realiseerub inimeseõpetuse tundide, klassiväliste ürituste, klassijuhataja tundide kaudu, lastevanemate koosolekute ja arenguestluste kaudu.

Läbitöötatud temaatilised üritused kantakse kooli e-serverile.

I poolaasta: „Ohutu käitumine tänaval ja kodus“, „Kasvatada kõrge moraaliga isiksusi“. II poolaasta: „Kasvatada patriootilisi isiksusi“, „Tervislik eluviis“

II ja III kooliastme kasvatusprogramm tagab komplekse lähenemise kasvatusse. Seoses sellega on välja töötatud erinevad suunad:

4. klass „Turvaline käitumine on-...“, „Ole terve!“
5. klass „Õpi ennast tundma!“, „Suitsetamise kahjulikkusest“,
- 6.klass- „Etikett“, „Alkoholi kahjulikkusest“,
7. klass- „Suguline küpsemine“, „Narkootikumide kahjulikkusest“,
8. klass- „Ametid ja karjäär“, „Varajane seksuaalsus“,
9. klass- „Elukutsed ja karjäär“, „Tervislik elulaad-kokkuvõte“.

6.5. Vastavalt Põhikooli ja gümnaasiumiseadusele varustab kool põhiharust omandavaid õpilasi, vähemalt kooli õppekava läbimiseks, tasuta õpikute, tööraamatute, töövihikute ja õpilase töölehtedega. Õpikute, tööraamatute, töövihikute ja õpilase töölehtede kasutamise ja õpikute koolile tagastamise korda reguleeritakse kooli kodukorra reeglitega.

6.6. Vastavalt Põhikooli ja gümnaasiumiseadusele viiakse koolis ellu huvitegevust. Õppeeesmärkide saavutamiseks ja kooli õppekava realiseerimiseks toimub Erakoolis Intellekt aktiivne klassiväline ja tunniväline tegevus, millesse klassijuhatajad, aineõpetajad ja huvijuht,

ringijuhid ja teised huvirühmade esindajad püüavad kaasata igat õpilast, lähtudes tema arengu iseärasustest ja huvidest.

Klassiväline ja tunniväline tegevus jaguneb:

- integreeritud tunnid, erinevate õppeainete teemade järgi jne,
- traditsioonilised üritused,
- üritused, mille vajaduse on esile kutsunud koolitegevuse jooksev moment, sündmused vabariigis või ümbritsevas maailmas,
- ringitegevus,
- sõidud ja ekskursioonid, kinode, teatrite, näituste jne. külastamine,
- erinevate asutuste ja keskuste külastamine eesmärgiga tutvuda nende struktuuri ja korraga ning töötingimustega,
- projektialane tegevus.

Huvitegevus planeeritakse enne õppeperioodi õppeaastaks kogu koolile ja viiakse ellu vastavalt tegevusplaanile.

Õpilasi ja nende vanemaid informeeritakse planeeritud üritustest kehtestatud korras.

Vajadusel kooskõlastatakse huvitegevus lastevanematega teatud suundadel, osalt valdkondades, mis nõuavad lastevanemate finantsilist osavõttu.

Huvitegevus on kajastatud õpetaja tööplaanis juhul, kui see puudutab õppetöö aega.

Huvitegevus planeeritakse ajaliselt, arvestades Põhikooli ja gümnaasiumiseaduses kehtestatud nõudmisi õppeaasta kestuse, õpilase maksimaalse nädalakoormuse piiramise ja tundide võrgustiku suhtes.

Õpilaste, õpetajate ja koolitöötajate õigused ja kohustused on sätestatud Erakooli Intellekt Põhikirjas.

6.7. Koolis tegutseb õpilaste tunnustamise süsteem aukiri või diplom;

- kingitus mälestuseks;
- tunnustus ülekoollisel aktusel;
- ekskursioon õppeaasta lõpus;
- vastuvõtt direktori juures õppeaasta lõpus;
- artikkel ajalehes või kooli veebilehel jne.

Koolis tunnustatakse õpilasi väga heade tulemuste ja õppimise eest, kooli-, linna-, riiklikel konkurssidel, võistlustel, olümpiaadidel heade tulemuste eest, eriliste saavutuste eest õppeaines, aktiivse avaliku ja klassivälise tegevuse eest.

6.8. Kool kindlustab igale õpilasele võimaluse kasutada vajadusel kooli tervisekaitse teenust, mis seisneb kooliõde tegevuses.

Tervisekabinet asub kooli esimesel korrusel. Selle asukoht on teada igale õpilasele ja tähistatud vastavalt tuleohutuse ja eksploatatsiooni reeglitele vastava märgiga.

Kooliõde võtab õpilasi vastu graafikujärgselt. Tervisekabineti töögraafik on ära toodud kooli koduleheküljel.

7. LOOVTÖÖ KORRALDAMISE PÕHIMÕTTED

7.1. Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud. Loovtöös peab olema lõimitud vähemalt kaks õppeainet.

Alates 1. septembrist 2013. a on loovtöö sooritamise põhikooli lõpetamise tingimuseks.

7.2. Loovtööd säilitatakse paber kandjal kooli arhiivis ja elektroonselt kooli valitud keskkonnas. Praktilised tööd säilitatakse vastava aine kabinetis.

7.3. Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:

- õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist ning aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu;
- õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
- õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgeks isiksuseks;
- üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, IKT vahendite kasutamine jne) kujunemist;
- õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

7.4. Loovtöö sooritavad kõik 7.- 8. klassi õpilased.

7.5. Loovtöö valik:

- Aineõpetajad esitavad loovtööde koordinaatorile teemad jooksva õppeaasta septembris.
- Õpilasel on õigus välja pakkuda ka oma teema olles eelnevalt kokku leppinud juhendajaga.
- Ühel juhendajal võib olla maksimaalselt kolm juhendatavat tööd.
- Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka rühmatöona.

- 7. klassi õpilased valivad septembri lõpuks koos juhendava õpetajaga läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö teema.
- Teema ja juhendaja kinnitab kooli direktor hiljemalt 7.- 8. klassi I õppeveerandi lõpuks.
- Iga teemat saab jooksva õppeaastal valida ainult 1 õpilane/rühm.
- Loovtöö kirjutatakse vene/eesti keeles.

7.6. Loovtööks võib olla läbivatest teemadest lähtuv või õppeaineid lõimiv:

- kirjandusteos (luule-, proosakogumik vm);
- kirjutatud ja lavastatud etendus;
- kunsti- või käsitööprojekt;
- maali-, foto- või mõni muu kujutava kunsti näitus;
- video- või IT-projekt;
- kontsert – omaloomingu esitamine;
- maastikumängu/spordiürituse ettevalmistamine ja läbiviimine;
- ülekooliliste ürituste kavandamine ja korraldamine;
- konkurssidest osavõtt;
- muu loominguline tegevus.

7.7. Loovtöö kaitsmine

- Loovtöö lõpeb avaliku kaitsmisega, mis toimub hiljemalt 8. klassis maikuuks.
- Kaitsmisettekandele on vene/eesti keeles ja suuline.
- Loovtöö kaitsmiseks valmistab õpilane ette kaitsmisettekande, mis koosneb järgmistest osadest:
  - sissejuhatus (töö eesmärgid, teema valiku põhjendus);
  - töö sisu (töö käik, kasutatud meetodid, kollektiivselt tehtud töö puhul ka iga õpilase panuse kirjeldus);
  - kokkuvõtte (hinnang tehtud tööle, põhijäreldused).
- Kaitsmisettekande pikkuseks on kuni 10 minutit, millele järgneb vajadusel kuni 5-minutiline küsimuste esitamise aeg.
- Kollektiivse töö puhul osalevad kaitsmisettekande esitlemisel kõik õpilased.
- Kaitsmiskomisjon on vähemalt kolmeliikmeline.
- Kaitsmiskomisjonid moodustab ja esitab direktorile kinnitamiseks koordinaator.
- Komisjoni tööd juhib komisjoni esimees.

7.8. Loovtöö hindamine

Loovtöö hindamisel arvestatakse järgmisi komponente:

- loovtöö vastavus teemale, eesmärkide saavutamine, originaalsus);
- loovtöö struktuur;
- töö sisu ja teadlikkus ning selle väljendamine;
- loovtöö vormistus;
- esitlus;
- esitluse näitlikustamine;
- kaitsmisettekanne (esitluse ülesehitus, küsimustele vastamine). Loovtöö hinne loetakse võrdseks veerandihindegaga.

Loovtöö teema ja hinne kantakse põhikooli lõputunnistusele.

Loovtöö hindamiseks moodustatakse direktori käskkirjaga 3-liikmeline komisjon.

Hindamiskomisjon arvestab hinde panekul töö juhendaja arvamust.

Loovtöid hinnatakse 5-palli süsteemis vastavalt kooli hindamisjuhendile.

7.9. Juhendaja roll loovtöö koostamisel

- Juhendaja annab nõu teema valikul ja aitab seda töö käigus täpsustada.
- Juhendaja nõustab õpilast töö planeerimisel ja läbiviimisel ning probleemide sisulisel lahendamisel.
- Juhendaja soovitab õpilasele teemakohast ülevaatekirjandust.
- Juhendaja jälgib, et töö vastaks sisult, tasemelt ja mahult Erakooli Intellekt loovtööle esitatavatele nõuetele.
- Juhendaja ei ole töö autor ega toimetaja. Tema roll on juhtida tähelepanu töö sisulistele puudustele.
- Valminud loovtöö kaitsmisele lubamise otsustab töö juhendaja, andes hinnangu loovtöö tähtaegadest kinnipidamisele; aktiivsusele ja asjatundlikkusele juhendajaga suhtlemisel; töö autori isiklikule panusele loovtöö kirjutamisele/ läbiviimisele.
- Juhendajal on õigus mitte lubada loovtöö kaitsmisele õpilasi, kelle töö on tema hinnangul mitterahuldav või ei vasta kehtestatud reeglitele.

7.10. Loovtöö teostaja / õpilase kohustused

- Esialgse teema valiku väljapakutu seast teeb õpilane 7.klassis, sügisel septembris.
- Kooskõlastab valiku juhendajaga.
- Koostab koos juhendajaga töö teostamise plaani kahe nädala jooksul pärast teema valikut.
- Vormistab töö vastavalt Erakooli Intellekt kehtivale loovtööde juhendile.
- Esitab oma valmis loovtöö juhendajale kaks nädalat enne töö esitlust.
- Kaitsmisele pääsemiseks esitab õppejuhile paber kandjal loovtöö.
- Kaitseb komisjoni ees oma loovtööd.

8. HINDAMISE KORRALDUS

Koolis järgitakse õpilase hindamisel Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 29 sätestatud ning juhitudakse „Põhikooli riiklikust õppekavast“ § 19 - § 22.

8.1. Hindamise põhimõtted.

Õppimise käsitlemine iseväärtusena, eluviisina ning õpilase eneseteadmise ning loomevõime on tugevasti mõjutatud õppeprotsessis toimuvast tagasisidest. Hinnatakse nõutavate õpitulemuste saavutatust, teadmiste ja oskuste omandatust. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Koolis rakendatakse ka õpilaste vastastikuse hindamise süsteemi, kus hinnatakse nii pädevusi kui õpitulemusi.

8.2. Hindamise põhieesmärgid on:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

8.3. Kujundav hindamine

8.3.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasise õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

8.3.2. Õppetunni vältel saab õpilane suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

8.3.3. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

8.4. Kokkuvõttev hindamine

8.4.1. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega.

Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

8.4.2. Hindamisel viie palli süsteemis:

- hindegga „5" ehk „väga hea" hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- hindegga „4" ehk „hea" hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- hindegga „3" ehk „rahuldav" hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
- hindegga „2" ehk „puudulik" hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
- hindegga „1" ehk „nõrk" hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

8.4.3. Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegga „5" hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90-100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegga „4" 75-89%, hindegga „3" 50-74%, hindegga „2" 20-49% ning hindegga „1" 0-19%.

8.4.4. Erinevate õppetööde ja vormide hindamise põhimõtted on kirjeldatud Erakooli Intellekt ainekavade õppetsükklites.

8.4.5. Erakoolis Intellekt kasutatakse I kooliastmel 1. klassis ja 2. klassi esimesel poolaastal õpilase hindamisel kirjeldavaid sõnalisi hinnanguid, millel puudub numbriline ekvivalent.

Õpilase koolist lahkumisel jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmisse klassi üleviimisel, teisendatakse viie palli süsteemi. 1. klassis teostatakse kirjalikku kokkuvõtvat sõnalist hinnangut 2 korda aastas, iga poolaasta lõpus. 2. klassis teostatakse kirjalikku sõnalist hinnangut esimese poolaasta lõpus. Kirjalik sõnaline hinnang teostatakse kinnitatud kooliõppenõukogus ja koolinõukogus vormis ning e-koolis.

8.4.6. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või maha kirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk“.

8.4.7. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik“ või „nõrk“ või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

8.4.8. Erakoolis Intellekt teostatakse kaks nädalat enne trimestri lõppu eelnev kokkuvõttev hindamine. Eelnev kokkuvõttev hinne kantakse e-kooli klassipäevikusse ja vajadusel kommenteeritakse. Trimestri kahe viimase nädala jooksul on õpilasel võimalus parandada oma õppetulemust. Lõplik kokkuvõttev hinne pannakse trimestri viimasel päeval.

8.4.9. HEV-õpilaste puhul kasutatakse diferentseeritud hindamist, mis on kirjeldatud individuaalsetes õppekavades või individuaalsetes lühiajalistes õppeplaanides.

8.4.10. Loovtööde hindamise põhimõtted on kajastatud Erakooli Intellekt õppekavas punkt 6.7

8.5. Järelevastamine ja järeltööde sooritamine

8.5.1. Kui õpilase suulist vastust, kirjalikku või praktilist tööd on hinnatud hindegaga "puudulik", "nõrk" või hinne on jäänud välja panemata, antakse õpilasele võimalus järeltöö sooritamiseks kümne õppepäeva jooksul.

8.5.2. Järeltöö hinne märgitakse klassipäevikusse tärniga.

8.5.3. Erandjuhtudel on õpilasel võimalik taotleda pikendust järelevastamise osas kirjutades vastavasisulise avalduse koos põhjendusega. Samasuguse pikenduse taotluse õpilasele võib teha mõjuvatel põhjustel ka aineõpetaja. Pikenduse andmise otsustab õppenõukogu.

8.6. Õpilase järgmisesse klassi üleviimine

8.6.1. Õpilase järgmisse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu numbrilise hindamise korral aastahinnete alusel, kirjaliku sõnalise hindamise korral klassijuhataja ettepanekul kokkuvõtvate hinnangute alusel.

8.6.2. Põhikoolis viiakse õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, järgmisse klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 30. augustiks.

8.7. Kokkuvõttev hindamine põhikoolis

Kokkuvõttev hindamine põhikoolis on hinnete koondamine poolaastahinneteks või veerandihinneteks ning poolaastahinnete ja veerandihinnete koondamine aastahinneteks. Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt Põhikooli riiklikule õppekavale § 15 lõikele 9 arvestab kooli õppekava välist õppimist.

Õpilast ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemat, teavitatakse kokkuvõtivatest hinnetest kooli kodukorras sätestatud korras.

Kui õppeperioodi keskel on õppeaine kokkuvõttev hinne või -hinnang jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk” või antakse tulemustele samaväärne sõnaline hinnang.

Kokkuvõtivate hinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õppenõukogu teeb oma otsuse

Põhikooli riiklikus õppekavas § 22 lõigetes 8 – 13 sätestatud tingimustel ja korras.

9. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMINE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

Teavitamisel juhindutakse Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 55 sätestatust. Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatud kordade kohaselt. Teavitamisel järgitakse Avaliku teabe seaduses ning Haldusmenetluse seaduses teavitamisele sätestatut. Vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele võimaldab Erakool Intellekt õpilastele ja vanematele õppeprotsessi kohta ning õpilase õiguste ja kohustuste kohta info saamist.

9.1. Õpilase ja vanema teavitamisviisid

9.1.1 Õpilase ja vanema informeerimine toimub kooli veebisaidi ja e-kooli kaudu, e-posti ja telefoni teel, isiklikel kohtumistel ning lastevanemate koosolekutel.

9.1.2. Kooli veebilehel saavad õpilased ja vanemad infot kooli vastuvõtutingimuste kohta, saavad tutvuda koolielu reguleerivate dokumentidega, kooliõe vastuvõtu ajaga ja järelevastamise graafikuga.

9.1.3. Stuudiumi kaudu saavad vanemad ja õpilased infot õpiedukuse ja käitumise kohta, tunniplaani ja asendustundide kohta.

9.1.4. Vanema taotluse alusel võimaldab kool hinnetest info saamist paber kandjal (hinnete leht).

9.1.5. Hindamiskorraldust ja sellest õpilaste ja vanemate informeerimist reguleerib kooli kodukord ja hindamise kord.

9.1.6. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

9.1.7. Õpiabi eesmärgiks on erisuguste võimete õpilaste toetamine, õpiraskuste ja käitumisprobleemidega laste abistamine nii, et iga õpilane saaks tema võimetele vastava hea hariduse.

9.1.8. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

9.1.9. Õpilaste nõustamise ja õpiabi osutamise eesmärgil toimuvad koolis:

- õpilaste arenguveestlused;
- õpilaste ainealased õpitulemusvestlused;
- ainealased konsultatsioonid;
- ainealane järelevastamine;
- 9. klassi õpilaste kutsealane nõustamine;
- õpilaselümpiaadideks ettevalmistamine;
- logopeediline õpe.

10. HARIDUSLIKU ERIVAJADUSEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE JA JUHENDAMISE PÕHIMÕTTED

Erakooli Intellekt töö rajaneb haridusliku erivajadusega õpilasele Põhikooli-ja gümnaasiumiseaduse § 48 sätestatud korrale.

Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis.

10.1. Erakooli Intellekt kollektiiv püüab luua optimaalseid õpitingimusi hariduslike erivajadustega õpilastele.

Püstitatud eesmärgi saavutamiseks:

- pedagoogilis-psühholoogilise või meditsiinilise hindamise käigus selgitatakse välja kõik erivajadusega õpilased (õpiraskustega);
- korraldatakse vaatlus hariduslike erivajadustega õpilaste järel ja vaatluskaartide täitmine;
- pedagoogilis-psühholoogilise vaatluse tulemustest lähtuvalt korraldatakse õpiabi;

- probleemide lahendamine toimub koostöös õpilase, vanemate, kooli, perearsti ja kohaliku
- omavalitsuse spetsialistiga;
- klassiõpetaja ja aineõpetajad selgitavad välja andekad õpilased, õpetamise vilumuste ja oskuste süsteemse diagnostika käigus.
- direktori kindlaksmääratud HEV-koordineerija korraldab koostööd hariduslike erivajadustega õpilastega töötavate spetsialistide, andekate õpilaste aineõpetajate vahel, eesmärgiga toetada õpilase õpet ja arengut.

10.2. Erakoolis Intellekt rakendatakse olenevalt õpilase hariduslikust vajadusest järgmised meetmed:

- individuaalse õppekava rakendamine (sealhulgas andekad õpilased);
- tugispetsialistide teenus;
- pikapäevarühma vastuvõtmine (lapsevanema (eestkostja) nõusolekul);
- lihtsustatud õppekava rakendamine;
- ühe õpilase õpetamisele keskendatud õpe;
- aineõpetaja juhendamine (sealhulgas andekad õpilased);
- õppeaine järelevastamise süsteem;
- lühiajalise õppeplaani rakendamine ajutiste õpiraskustega õpilastele;
- kasvatus- ja käitumiseraskustega õpilaste ja lapsevanemate nõustamine.

Meetmete rakendamise ajal jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja spetsialistid õpilase arengut ja toimetuleku. HEV-koordinaator määrab õpilase jälgimise koostamise ja täitmise eest vastutavad isikud.

10.3. Rakendatud meetmete hindamine

Selleks, et hinnata õpilase suhtes rakendatud meetmete mõju, kõik huvipooled kirjeldavad kaks korda aastas õpilase toimetulekut.

HEV-koordineerija ja kõik asjaomased huvigrupid hindavad rakendatud meetmete tulemuslikkust ja teevad lapsevanematele või vajaduse korral direktorile ettepanekut antud meetme lõpetamisest, jätkamisest, vahetamisest või muu meetme lisamisest.

10.4. Erakoolis Intellekt on korraldatud õpilaste tugisüsteem:

- pikapäevarühma tegevus Pikapäevarühma töökorra alusel;
- ainekonsultatsioonid tegevus Järelevastamise korra alusel;

10.4.1. Erakoolis Intellekt on korraldatud „Pikapäevarühm“. Pikapäevarühma töö eesmärgid:

- kindlustada õppeprotsessi ajal õpilaste toetus;
- organiseerida ohutu koolikeskkond;
- organiseerida erivajadustega lastele arendav õpikeskkond;

- laiendada koolis sätestatud haridusteenuseid.

Pikapäevarühm töötab 13.10 - 15.00

Lapsevanema avalduse alusel võib pikapäevarühmas käia iga Erakooli Intellekt õpilane.

Pikapäevarühmast lahkumine toimub samuti lapsevanema avalduse alusel.

Pikapäevarühmas töötavad kvalifitseeritud pedagoogid.

Pikapäevarühmas käivatele lastele on korraldatud toitlustamine (õhtuode). Pikapäevarühmas käimine on õpilastele tasuta.

Pikapäevarühm I ja II kooliastme õpilastele.

Pikapäevarühma ülesanne - algklassiõpilaste vabaaja organiseerimine ja abi osutamine õppimisel.

Pikapäevarühm töötab vastavalt rühma töögraafikule ja päevakavale.

Kooli pikapäevarühma fakultatiivtunnid ja ringid töötavad vastavalt tunniplaanile.

Erivajadustega õpilaste ainekonsultatsioonid pikapäevarühmas organiseerivad õpetaja, eripedagoog, logopeed ning psühholoog - konsultant.

Pikapäevarühmas töötavad õpetajad vastutavad laste elu ja tervise eest.

Pikapäevarühma plaanidesse kuuluvad ka näituste külastamine, etenduste vaatamine ja muud lõbustused.

10.4.2. Järelevastamise kord koolis

Eesmärk:

Organiseerida õpilastele võimalus süstemaatiliselt ja õigeaegselt saada õpetajatelt kvalifitseeritud abi õppematerjali omandamisel ning täiendada teadmisi teemal, mis jäi mingil põhjusel arusaamatuks.

Järelevastamise töö organiseerimine I kooliastmes:

- järelevastamist viiakse läbi pikapäevarühma ajal (kuni 15.00-ni);
- järelevastamisel saavad õpilased osaleda õpetaja kutsel, omal soovil või lapsevanema soovil;
- aineõpetaja teatab klassijuhatajale ja vanematele stuudiumi kaudu lapse järelevastamise vajalikkusest;
- klassijuhataja kontrollib õpilase järelevastamisel osalemist;
- järelevastamisel osalemise fikseerib õpetaja järelevastamisel päevikus e-koolis, kuhu märgitakse ka kuupäev, läbiviimise aeg ning tunni teema.

Järelevastamise töö korraldamine II ja III kooliastmes:

- õppealajuhataja koostatud graafiku alusel viivad õpetajad läbi igal nädalal järelevastamise;

- järelevastamise graafik on koostatud nii, et õpilasel oleks võimalik järelevastamisel osaleda;
- järelevastamise graafikus märgitakse ära õpetaja nimi, õpetatav aine ning järelevastamise täpne algus ja lõpp;
- järelevastamise graafik on üleval kooli infotahvilil ja kooli kodulehel;
- lapsevanem võib järelevastamise kohta infot saada kooli koduleheküljelt eki.intellekt.ee;
- järelevastamisel võib õpilane käia omal soovil või õpetaja kutsel;
- järelevastamisest annavad õpetajad õpilasele teada suuliselt, vanematele stuudiumi kaudu;
- järelevastamise aeg ei ole ettenähtud hinnete parandamiseks;
- järelevastamisel osalemise fikseerib õpetaja konsultatsioonide e-päevikus, märkides ära kuupäeva, läbiviimise aja ja tunni teema;
- järelevastamise päeviku kontrolli ja järelevastamise tundide töö tagab õppealajuhataja.

10.5. Individuaalsed õppekavad

Individuaalse õppekava määramisel ja koostamisel lähtutakse Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 18 sätestatust.

10.5.1. Hariduslike erivajadustega õpilastele individuaalne õppekava koostamine on meetod, mida rakendatakse õpilase arengu ja õppimise toetamiseks.

10.5.2. Erakoolis Intellekt määratakse individuaalne õppekava juhul kui:

- kooli õppekavaga võrreldes kaasneb õppe intensiivsuse või nädala koormuse oluline kasv või nädala koormuse kahanemine võrreldes kooli õppekavaga või riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine;
- Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel;
- kui õpilasel on mitterahuldav hinne õppeveerandis või hinne on jäetud välja panemata rakendatakse lühiajaline individuaalne õppeplan.

10.5.3. Õppealajuhataja ettepaneku alusel kinnitab kooli direktor oma käskkirjaga individuaalse õppekava rakendamise otsuse. Individuaalse õppekava määramise otsusest teavitatakse pedagooge õppenõukogul veerandi lõpus või õppeperioodi ajal Innove poolt otsuse saabumisel. Õppenõukogu otsustab individuaalse õppekava määramise.

10.5.4. Individuaalne õppekava sisaldab õpilase üldandmeid, õpilase suhtes rakendatavat tegevuskava, tugimeetmeid, õppimise eritingimusi, õpitulemuste ja õpilase arengu

hindamiskorda (sealhulgas hindamisviisid ja -vahendid, tagasiside andmise viisid ja vahendid), individuaalse õppekava rakendamise aega, õppekava koostamisse ja rakendamisse kaasatud isikuid ja nende vastutust.

10.5.5. Andekale õpilasele individuaalse õppekava koostamise eesmärk on õpilase andekuse arendamine. Individuaalse õppekava koostamine on lubatud mis tahes kooliastmes ja mis tahes riikliku õppekava järgi õppivale õpilasele.

10.5.6. Lapsevanem kirjutab alla individuaalse õppekava rakendamise nõusoleku kohta.

10.6. Hariduslike erivajadustega õpilaste pedagoogiline juhendamine

Klassijuhataja korraldab vähemalt 2 korda aastas arenguveestlust haridusliku erivajaduste õpilasega lapsevanema juuresolekul. Vajadusel kutsutakse psühholoog-konsultant, tugispetsialist ja aineõpetaja.

Hariduslike erivajadustega õpilaste arengut toetatakse koostöös koolimeeskonnaga koos tugispetsialistidega.

10.7. Huvipoolte ülesanded ja vastutus

Haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija

- toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel;
- teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks;
- teeb koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

10.8. Klassijuhataja täidab järgmisi ülesandeid

- Klassijuhataja peab sidet lapsevanematega, jälgib ja suunab õpilase isiksuse arengut koostöös teiste õpetajate ning lastevanematega, viib läbi individuaalseid vestlusi;
- Arenguveestluse läbiviimisel juhindub Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 ja Erakooli Intellekt arenguveestluse läbiviimise korrast. Arenguveestluste läbiviimisel ja arenguveestluste protokollide hoidmisel täidetakse konfidentsiaalsuse reegleid.
- Klassijuhataja juhendab erivajadustega õpilast kasvatus- ja õppetöö küsimustes. Klassijuhataja nõustab lapsevanemat õppe- ja kasvatustöö küsimustes.
- Klassijuhataja korraldab aineõpetaja, psühholoogi, kooliõe, logopeedi, administratsiooni ja lapsevanema vahelisi kohtumisi kui seda nõuab kumbki pool.
- Klassijuhataja teatab õpilase põhjuseta puudumisest lapsevanemale, vajadusel teavitab kooli juhtkonda. Juhul, kui õpilase puudumise põhjust ei õnnestu välja selgitada, teeb ettepaneku õppealajuhatajale kirja koostamisest sotsiaalametile ning esitab selle direktorile allakirjutamiseks ja sotsiaalteenistusse saatmiseks;

- Klassijuhataja teostab oma klassi õpilaste õppeedukuse monitooringut kord nädalas, õpiraskuste ennetamise ja kõrvaldamise eesmärgiga, võtab ühendust õpilase seadusliku esindajatega, aineõpetajaga, psühholoogiga.
- Klassijuhataja teeb koostööd aineõpetajatega, aitab aineõpetajatele kaasa õpilaste õpiraskuste ennetamisel ja kõrvaldamisel.

10.9. Aineõpetaja

- Vastavalt direktori käskkirjale ja nõustamiskomisjoni otsusele koostab aineõpetaja kooli õppekava läbimiseks individuaalse õppekava või lühiajalise individuaalse tööplaani haridusliku erivajadusega õpilase jaoks.
- Aineõpetaja lahendab õppetunnis õpilastega seotud probleeme ise ning tuleb toime ka õpilastega, keda iseloomustavad kasvatus- ja käitumiskasvatus- ja käitumiskasvatusraskused.
- Aineõpetajal on oma kindlaks määratud vastuvõtuaeg, millal aineõpetaja annab oma õppeaines konsultatsioone.
- Aineõpetaja valmistab ette õpilasi oma aine olümpiaadiks, ainekonkurssideks ja aineviktoriaadideks.
- Aasta lõpus kannab aineõpetaja individuaalsesse õppekavasse õppetulemused ja planeerib õppetööd järgmiseks aastaks.

10.10. Psühholoog-konsultant

Psühholoog-konsultandi töö on õpetajate ja õpilaste psühholoogilise abi osutamine, õpilaste psühholoogiline toetamine õppe- ja kasvatustöö protsessis; vajadusel õpilaste, vanemate, õpetajate nõustamine ainult kooliga seotud küsimustes. Psühholoog-konsultant

- aitab õpilastel koolikohustuse täitmisega tekkinud psühholoogiliste probleemide lahendamisel;
- on tugiisikuks õpiraskuste tõttu individuaalse õppekava järgi õppivatele õpilastele, vajadusel aitab, suunab, nõustab õpilasi, kontrollib individuaalse õppekava täitmist;
- on tugiisikuks koduõppel olevatele õpilastele, vajadusel osutab koduõppel olevatele õpilaste psühholoogilist tuge, aitab õpiraskuste puhul;
- koordineerib kasvatusraskustega õpilaste tööd;
- teeb tihedat koostööd klassijuhatajatega: informeerib klassijuhatajaid ja aineõpetajaid probleemsete õpilastega toimetulekuks laste privaatsust kahjustamata; annab tagasisidet klassijuhatajatele nende klassi probleemidest, võimalikest lahendustest ja jagab soovitusi probleemide lahendamiseks;
- teeb koostööd aineõpetajatega: nõustab õpetajaid, aitab ja suunab õpilasi; osutab õpiabi neile õpilastele, kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile ja nõustamisele ei

suuda täita õppekava nõudeid ja kes vajavad õpioskuste ja –harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust;

- nõustab õpilasi individuaalselt ja grupiviisiliselt (klassides): abistab valikute ja otsuste tegemisel, eneseteadvuse kujundamisel, isikliku elu ja õppetööga seotud probleemide lahendamisel, suhtlemisoskuste omandamisel, õpioskuste omandamisel, enesehinnangu korrigeerimisel, kriisisituatsioonist väljatulemisel;
- nõustab lapsevanemaid ja õpetajaid selgitades neile lapse õppimist ja käitumist mõjutavaid tegureid ning abistades uute kasvatusvõtete ja lahenduste leidmisel lapse normaalse isiksusliku arengu toetamisel ning oma igapäevaelu ja kohustustega toimetulemisel;
- aitab õpetajaid tunnis tekkinud konfliktsituatsioonide lahendamisel, kriisisituatsioonidest väljumiseks; vajadusel ja kooskõlastatult aineõpetaja või õppealajuhatajaga külastab tunde;
- teeb koostööd teiste haridus- ja meditsiiniastutuste ning sotsiaalhoolekandesüsteemiga, suunates õpilasi vajadusel sinna abi saamiseks; suunab vajadusel õpilase (vanematega/seaduslike esindajatega kooskõlastatult) teiste spetsialistide poole erivajadusliku abi saamiseks;
- vastavalt vajadusele ja vanemate/seaduslike esindajate nõusoleku olemasolul uurib õpilasi nende võimete või psühholoogiliste probleemide kindlakstegemisel, täidab õpilase vaatluskaardi ning muid dokumente, mis on vajalikud õpilase abiõppe läbi viimisel või nõustamiskomisjoni suunamisel.

11. KARJÄÄRITEENUSTE KORRALDUS

11.1. Erakooli Intellekt karjääriteenuste osutamise eesmärgiks on:

- aidata õpilastel arendada teadlikkust iseendast;
- omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust
- püüda pakkuda õpilastele valikuvõimalusi osaleda erinevates karjääriplaneerimist toetavates tegevustes.

11.2. Karjääriteenust osutatakse mitmel viisil:

- Klassijuhatajad koostöös aineõpetajate, huvijuhi ja kooli psühholoog- konsultandiga koostavad selle valdkonna tegevuskava.
- Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemine kõikides kooliastmetes. Sellega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis

õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.

12. ÕPETAJA TÖÖKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED

12.1. Erakooli Intellekt töökava vorm on koostatud õppenõukogu koosolekul ühistööna lähtuvalt „Põhikooli riiklikust õppekavast ja kooli õppekavast.

12.2. Ainekavad on üldjuhul koostatud kõikides ainevaldkondades, kooliastmetes ja klassides ühtse struktuuri järgi.

12.3. Õpetaja kavandab, ainekava alusel oma töökava.

Õpetajate töö sisukust hinnatakse sisekontrolli käigus vastavalt sisekontrolli plaanile.

12.4. Töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö õppetunnis. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli ekskursiooni või õppekäiguna jne. Töökava koostamine ja arendamine kuulub aineõpetaja pädevusse.

12.5. Aineõpetaja kujundab kooli õppekava alusel välja töökava, kus arvestab klassi omapära ja suundumust, kooli arengusuunda ja eripära, õpilaste vaimseid ja kooli materiaalseid ressursse.

12.6. Aineõpetaja töökavas täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja –materjale, õpetajate vahelist koostööd ning õppeaasta üldtööplaani.

12.7. Aineõpetaja töökavad on vormistatud õppetrimestrite kalenderplaanina.

12.8. Aineõpetaja töökavas on õppesisu liigendatud ulatuslikumate õppeteemade järgi. Näidatud on olulisemad alateemad, käsitletavat põhimõistet, kasutatavad meetodid, õppekirjandus jm õppematerjal; oodatavad õpitulemused ja nende kontrollimise/hindamise aeg ning moodused, aine põhiterminid käsitletavat eesti keeles, lõiming, tunni korralduse vorm.

12.9. Aineõpetaja töökava õppesisu osas kavandatakse täpselt eesmärgistatud õppeülesanded õpitulemuste saavutamiseks.

12.10. Otsustused, mida aineõpetaja on teinud oma eripära määratledes, kajastuvad töökavas õppemeetodite valiku kaudu.

12.11. Töökava koostamine ja arendamine kuulub aineõpetaja pädevusse.

13. Kooli õppekava koostamise alused, uuendamise ja täiendamise kord

13.1 Erakooli Intellekt õppekava koostamise alused, uuendamise ja täiendamise kord

13.1.1. Erakooli Intellekt õppekava koostamine ja arendamine eeldab õpilaste ja õpetajate; õpetajate ja juhtkonna, kooli nõukogu; kooli ja lastevanemate, kooli omaniku, teiste õppeasutuste ja organisatsioonide koostööd riikliku õppekava üldosa mõtestamisel ja ainekavade koostamisel.

13.1.2. Erakooli Intellekt õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme. Selles töös osalevad kõik pedagoogid.

13.1.3. Erakooli Intellekt õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.

13.1.4. Erakooli Intellekt õppekava uuendamise ja täiendamise korra kinnitab kooli direktor.

13.1.5. Kooli õppekava arenduse üldjuht on direktor, kes delegeerib ülesandeid juhtkonna liikmetele ja õpetajate tööriühmadele.

13.1.6. Ainekavade arenduse juhtideks on vastavate ainesektsioonide juhatajad, kes delegeerivad ülesandeid vastava aine õpetajatele.

13.1.7. Vähemalt üks kord aastas korraldatavatel õppekava arendusega seotud seminaridel osalevad kõik pedagoogid.

13.1.8. Kooli õppekava arendus toimub kooli õpetajate poolt moodustatud tööriühmades, kuhu vajadusel kaasatakse väliskonsultante, kooli nõukogu liikmeid jne. Õppekava arenduse protsessi kuulub pidev koolisisene ja -väline täiendkoolitus õpetajatele, kooli personalile.

13.2. Muudatuste tegemise alused

- Muudatused Haridus- ja Teadusministeeriumi seadusandlikes aktides, mis puudutavad õpilaste õpetamise õppekavu.
- Uued tendentsid ühiskonnas ja teaduses.
- Analüüs ainekava realiseerimisest aasta jooksul.

13.3. Muudatuste protseduur

- Tutvumine dokumentidega, ettekirjutustega, analüüs ainekava realiseerimisest aasta jooksul.
- Direktori käskkiri kohustuslike muudatuste tegemise kohta punkt 1.alusel.
- Töö ainekava uuendamise eesmärgil.
- Uute ainekavasse sisseviidud põhimõtete kontroll õppealajuhataja poolt.
- Uuendatud ainekava põhimõtetega tutvumine ainekomisjonides, meetoodilises nõukogus, kooli nõukogus ja õppenõukogus.
- Kinnitamine direktori poolt.
- Käskkirja väljaandmine õppekava lõppvariandi kohta.